

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Pašić se vrača iz svojega velikonočnega oddiha v Cavatu v Dalmaciji nazaj v Beograd in pričakuje se, da se bo spotoma ustavil v Sarajevu ter predložil kralju ukaz o imenovanju delovne vlade, ki se bo 28. t. m. predstavila skupščini. Najbrž bo sedanja PP. volilna vlada z malimi spremembami postala delovna vlada in bo nekaj vladnih mest še vedno ostalo nezasedenih. Nagli povratek Pašića se pripisuje razmeram v Bolgariji, ko se od bolgarske strani podtika naši vladi podpiranje pre vratnih agitatorjev in ko bo treba nekaj skleniti za službo, da nastane v Bolgariji prava državljanska vojna.

Če pride do ponovne PP. vlade se bodo pogajanja med radikali in radičevci vendar nadaljevala in ko pridejo sporazumno do zaključka, se bo vlada pač spremenila tako, da pridejo v njo mesto Pribečevičevih demokratov radičevci, ali pa da bodo radikali sami vladali, podpirani v parlamentu od Radičevih poslancev.

Konferenca med našimi in italijanskimi vladnimi zastopniki je svoje delo prekinila. Beograjski vladni listi sicer pišejo, da radi obolevosti predsednika italijanske delegacije ali zastopstva, v resnici pa radi vedno večjih zahtev, ki jih stavijo Italijani. Naši zastopniki ni so mogli sami odločiti in so se pripeljali v Beograd po navodila. Zunanji minister dr. Ninčić se je odpeljal sedaj na Sušak, pa se ne ve, ali bo kot član vlade odklonil predrzne italijanske zahteve ali pa bo zopet na tihem Italijanom vse ugodil.

Zagrebski sodbeni stol je zopet odbil obtožnico državnega pravdnika proti predsedstvu HRSS, to je proti poslancem dr. Matku, dr. Krnjeviću, Predavcu, ing. Košutiću in dr. Košutiću, ki so pa še vedno zaprti, ali kakor se pravi internirani v zagrebski policijski vojašnici.

Konferenca Male antante se ne bo vršila takoj začetkom, ampak še le okrog 10. maja v Bukarešti. Došim je imel češki zunanji minister dr. Beneš obširno poročilo in skupščinsko razpravo o češki zunanji politiki, je naša vlada bolj kot kdaj prej molčeča in tudi glede te konference še ni podala niti najmanjše izjave, četudi so prinašali beograjski listi najrazličnejša poročila, ki bi se morala na vsak način ali ovreči, ali pa potrditi. Da o vstopu Poljske in Grčije v Malo antanto, kakor se je prej zatrjevalo, ni niti govora, izve naša javnost samo iz čeških listov.

KRVAVI DOGODKI V BOLGARIJI.

Pretečeni — pravoslavni velikonočni teden so začeli v Bolgariji strašni in krvavi dogodki. Najprej je bil neuspeh atentat na kralja, potem je bil umorjen vladni pravik general Georgijev in povodom zadušnice za njim v sokijski cerkvi sv. Nedelje je eksplodiral peklenski stroj s strašnim učinkom. Ta atentat je bil namenjen vladi, pogodil je pa v glavnem sokijsko prebivalstvo. Par ministrov je ranjenih, okrog 20 generalov je ubitih, druge žrtve so pa po večini iz ljudstva. Vlada noče izdati pravega in velikega števila mrtvih in ranjenih.

Vse te dogodke pripisuje vlada boljševiški in tuji agitaciji, da bi prikrila prave povode atentatov. Koliko resnice je na vladnih izjavah, vidimo takoj, če si vzbudimo spomin, kako si je sedanja Cankova vlada dne 9. junija 1923 prilastila oblast in kaj je doslej počenjala. Voditelje Stambolijskijeve stranke in vlade je na najgroznejše načine pomorila, še v tujino je pošiljala za njimi morilce, — potem je pa zakon in pravice uveljavila samo za svoje pristaše, vse druge državljane je pa postavila izven zakona in izven vseh pravic. V dveh letih njenega obstoja so silno narasli davki, ker je šel vedno večji del državnega premoženja za oborožene vladne pristaše. Take razmere se seveda ne končajo mirno in za upore ter obupne čine zatiranega in brezpravnega ljudstva seveda ni treba tuje agitacije.

Cankova vlada je začela sedaj s puško in nožem trebiti in uničevati svoje nasprotnike. Na 10 tisoče ljudi, ki so pri režimu bolj slabo zapisani, je zaprtih, tisoče so pa že postrelili in poklali večinoma kar na tihem po noči.

Bolgarski krvavi režim trosi tudi vesti, da je naša država kriva prevratne agitacije! To je zlobna in krivična obdolžitev, res pa je, da ima tudi Pašićeva politika precej krivde na žalostni usodi bratskega bolgarskega naroda. V Beogradu se s Stambolijskim niso hoteli zblizati in sporazumeti, če tudi bi se lahko, pohvalili in spoznali so ga še le, ko je bil že ubit, krvavega Cankova so pa sprejeli in so z njim bogzna kaj razpravljali.

V FRANCIJI NOVA VLADA IN DOSEDANJA POLITIKA.

Znani francoski državnik Briand ni mogel sestaviti vlade, ker so mu socialisti odrekli podporo, sestavil jo je pa njegov politični tovariš Painlevé.

S to vlado je prišel na površje zopet Joseph Caillaux kot finančni minister. Ta politik je bil že večkrat francoski minister in enkrat celo vladni predsednik, a ker je trezen in do skrajnosti pravičen, si je že pred vojno nakopal silno sovraštvo nacjonalistov. Nasprotniki so ga med vojno obdolžili zveze z Nemci in veleizdaje ter spravili tudi v ječo za par let. Ko je zmagal v Franciji levičarski blok s Herriotom na čelu, je dobil Caillaux sijajno zadoščenje za krivično preganjanje in sedaj je zopet na vladnem mestu, kjer se je že tolikokrat izkazal v najboljših ozirih. On ne pomeni za Francijo samo nov finančni načrt, ki ima vse izglede, da stre zmogljivost velekapitala in veleindustrije, temveč po-

menit za vso Evropo gotov političen program. — Dosedanji vladni predsednik Herriot bo sedaj najbrž skupščinski predsednik.

NEMSKI DRŽAVNI PREDSEDNIK

bo izvoljen v nedeljo. Odločitev bo padla med tremi kandidati: dr. Marx, kandidat vseh republikancev, maršal Hindenburg, kandidat nacjonalistov in monarhistov, Thaelman, komunist, ki pa ne pride v poštev ter je postavljen samo za to, ker komunisti vedno samostojno nastopajo ter porabijo vsako priliko za štetje svojih pristašev. V interesu Nemčije in cele Evrope je izvolitev republikanskega kandidata dr. Marxa. — Tudi Amerika je proti Hindenburgu. Na seji berlinskega gospodarskega parlamentarnega odseka je minister vnanjih zadev dr. Stresemann dal razumeti, da Amerika zelo pazljivo zasleduje potek volivne kampanje v Nemčiji. Dr. Stresemann je povedal, da je Amerika pogajanja za razne kredite ustavila do 26. aprila, ker hoče počakati izida predsedniških volitev.

Politični pouk.

Poslanec dr. Hohnjec je na Belo nedeljo imel v Gor. Radgoni zbor zaupnikov za gornjeradgonski okraj. Zborovanje je bilo izvrstno obiskano, zlasti iz gornjeradgonske župnije je bil obisk zelo mnogoštevilen. Predsedoval je domači župnik Anton Kocbek. Dr. Hohnjec je podal poročilo o političnih dogodkih v novoizvoljeni narodni skupščini. Med navzočimi je tudi bilo dosti takih, ki nekaj niso bili pristaši naše stranke, pa so se ji pridružili, ker so se prepričali o pravičnosti njenega programa in poštenosti njenega dela. Enoglasno in z odobravanjem je bila sprejeta ta-le resolucija: »Zbor zaupnikov SLS v Gornji Radgoni izreka popolno zaupanje svojemu poslancu dr. Hohnjcu, celemu Jugoslovanskemu klubu in zlasti njegovemu voditelju dr. Korošcu; poziva jih, da enako neustrašeno kakor doslej zastopajo pravice in interese slovenskega ljudstva, osobito da se z vso odločnostjo tudi v bodoče borijo za avtonomijo Slovenije, dokler si je ne priborimo. Zbor zaupnikov ogorčeno obsoja, da se narodni skupščini ne predloži v stvaren pretres državni proračun, marveč se z mrzlično naglico vsiljujejo dvanaestine s tako ogromnimi novimi bremenii, s katerimi bo zopet težko zadeta Slovenija, zlasti njeni delavni sloji.«

Staritrg. V sredo, dne 15. t. m., se je vršil pri nas shod zaupnikov SLS za okraj Slovenjgradec. Zastopane so bile skoraj vse župnije iz okraja. Poročal je poslanec g. Vlado Pušenjak o političnem položaju, razpravljali smo o važnih strankinih organizacijskih vprašanjih. Ljudje so se pritoževali radi zahteve vojaštva, da mora vsak vojak-konjenik vzdrževati konja za jahanje z vso opremo, od katere zahteve noče vojaška oblast kljub protestu poslancev in občin odstopiti. Živimo v težkih časih, davčna bremena so neznosna, a povrh naj še kupujemo drage vojaške konje.

Razbor. V nedeljo, dne 26. t. m., po maši se vrši pri nas shod Slovenske ljudske stranke. Poroča poslanec VL. Pušenjak.

Laško. Na velikonočni ponedeljek, dne 13. aprila t. l., se je vršil v Društveni dvorani zelo številno obiskan shod zaupnikov naše stranke. Shodu je predsedoval okrajni načelnik naše organizacije, g. Miha Hrastrnik. Poslanec dr. Gosar je v poldrugournem govoru naslikal razmere v naši državi od začetka do danes. Njegovo poročilo je bilo vzeto z odobravanjem na znanje. Po njegovem govoru in po resolucijah, ki jih je predlagal in utemeljeval g. Deželak, se je vršila živahna razprava, ki nam je priča, da naši možje z zanimanjem zasledujejo razvoj političnega življenja v naši ožji in širši domovini. — Resolucije, sprejete na okrajnem zboru zaupnikov SLS za laški okraj dne 13. aprila 1925: 1. Zbrani zaupniki odobravajo postopanje naših poslancev, združenih v Jugoslovanskem klubu, njihovo načelno zadržanje glede na ureditev države ter izjavljamo, da ostane avtonomija naš program, dokler se ne izvede. Posebno zahvalo izrekamo našemu poslancu dr. Gosarju za njegov odločni nastop pri proračunski razpravi in se popolnoma soglašamo z njim, kakor tudi s strankinemu voditelju dr. Korošcu. 2. Protestiramo proti avtonomni carinski tarifi, a zahtevamo pa pred vsem, da se popolnoma ukine izvozna carina na živino, kajti sedanji hitri padec cen živini je pogubonosan za našega kmeta. 3. Zahtevamo zakon o zboljšanju zemljišč, kakor smo ga imeli prej na Stajerskem, da je dežela s pomočjo države podpirala kmetovalce pri popravljanju, oziroma osuševanju zemljišč. 4. Protestiramo z vso odločnostjo proti razpustu občinskih odborov in odstavitvi županov, kakor se je to začelo sedaj. Zahtevamo takoj razpis občinskih volitev v občinah Trbovlje in Sv. Krištof. 5. Protestiramo zoper nove davke, ki nam jih je vlada naložila sedaj, ko cene drugim predmetom padajo. 6. Protestiramo zoper Pribečevičev učni načrt, ki hoče naše šole ponižati na tisto stopinjo, kot so v Macedoniji.

Prireditve.

Sv. Križ pri Mariboru. Velikonočne praznike smo letos obhajali prav slovesno in veselo. Po lepi slovesnosti vstajenja na veliko soboto so žužarili po vseh hribih številni kresovi, izmed katerih je bil najlepši na Mačkovem hribu: kres v obliki velikanske monštrance s križem. Slovesno zvonjenje je udarjalo na naše uho, slišali smo zvonove iz St. Jurja, Svečine, Zg. Sv. Kungote, Jarenine, pa tudi močnejše stolne in frančiškanske iz Maribora. Naša mladina se je pa še prav posebno veselila velikonočnega ponedeljka, ker je bilo vse radovedno, kako bodo nastopile naše mladence v igri »Roka božja.« Reči smemo, da je bil splošen nastop dober in da je občinstvo sočustvovalo z ubogo Kristinico, ki je po bridkih prevarah sveta zopet našla svojo

ljubo prijateljico Roziko, katero je prej zanačevala. No, kar je pa počenjal zviti Janez za kazen svoji zahrbitni ženki Špeti, to pa je že presegalo vse meje. Smeha je bilo na cente, pa saj je tudi bilo vredno smeha! Naši ljubi sosedje so se gotovo z zadovoljstvom v srcu vračali domov, zlasti tisti, ki so iskali v predstavah pravi pomen. Kmalu zopet na veselo svidenje!

Sv. Primož nad Muto. Katoliško bralno društvo pri Sv. Primožu nad Muto je pričelo zopet živahnejše delovati. Na velikonočni ponedeljek so priredili požitovadni člani društva dve igri, ki sta tako navdušili številne obiskovalce, da so izrekli enodušno željo, da bi kmalu kaj takega zopet videli. Kakor slišimo, se Kat. bralno društvo pripravlja, da zopet prav v kratkem z novimi prireditvami preseneši svoje prijatelje. K društveni delavnosti so mnogo pripomogle zadnje volitve, ko se je nekaj zasleplencev pridružilo Pivkovi stranki. Večina naših mož se je krepko držala krščanskih načel in ti tudi sedaj ne bodo pustili, da bi po tem kraju širili nekateri sokolski navdahnjeni ljudje brezverska sokolska načela. Za Sokola ni mesta pri Sv. Primožu, pač pa se bo razširjalo in cvetelo naše Katoliško bralno društvo, čigar delo bo blagoslovilo Bog.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Igra »Miklova Zala«, vpriporjena na velikonočni ponedeljek, je prav dobro uspela. Društveni dom je bil tokrat premajhen; gledalcev je bilo nad 350. Vpriporitev igre dela vso čast naši organizirani mladini, zlasti še Orlom in Orlicam, ki so pri njej največ sodelovali. V nedeljo, dne 26. aprila t. l., popoldne po večernicah se igra na splošno željo ponovi. Za pozneje pa pripravljamo novo, iz češčine v rokopisu prevedeno dramo »Zrtev spovedne molčečnosti«, ki je versko-apologetične vsebine in je na čeških podeželskih odrih zapustila povsod velik vtis.

Sv. Pavel pri Preboldu. Tukajšnja orlovska mladina priredi v nedeljo, dne 26. t. m., ob treh popoldne, svojo II. Akademijo. Na sporedu so med drugimi točkami tudi sim-bolične vaje, ljubki rajalni nastop gojenk in »Predice« v narodnih nošah. Akademijo zaključijo alegorija »Kralj Matjaž« v 5 slikah. Pridite vsi, ki se zanimате za orlovstvo in želite poštenega razvedril Bog živil!

Orlovska srenja Marija Nazarje. Dne 31. maja t. l., na Vnebohodu, priredi orlovska srenja Marija-Nazarje na Ljubnem v Savinjski dolini svojo prvo javno telovadbo s celodnevним sporedom. Vsi najiskrenejše vabljeni Bog živil — Odbor.

Polzeta. Dekliška zveza v Grizah vpripori v nedeljo, dne 26. aprila t. l., ob treh popoldne v dvorani g. Cimpermana na Polzeli žaloigro v petih dejanjih »Vestalka.« Vrši se ob času preganjanje kristjanov pod cesarjem Neronom v Rimu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Zg. Loznica pri Zalcu. Dne 28. junija t. l. bo blagoslovitev, oziroma otvoritev novega Gasilnega doma s službo božjo na prostem. Tovariša, kakor tudi druga društva se naprošajo, da ta dan ne prirejejo nobenih prireditev. Spored bo objavljen o pravem času.

Krekova igra v Pišecah. Dne 29. 3. in dne 19. 4. je tukajšnje Prosvetno društvo s sodelovanjem orlovskega odseka in Dekliške zveze priredilo Krekovo igro »Turški križ.« Igralci, ki so se z neko posebno vnebo in lahkoto uživali v svoje vloge, in udeleženci, ki so v tolikem številu prišli tudi k ponavljanju igre, pričajo, kako naše ljudstvo pozna in ljubi dr. Kreka, kako živi za njegove ideje. Želeli bi samo, da bi to igro prirejela naša društva tudi drugod, ter z njo budila in ohranjala v naši mladini in našem ljudstvu globoko zaupanje do Boga in Marije, kakor odseva iz te igre. — Veselimo se idealne požitovallnosti naših društevnikov, posebno tistih, ki imajo po dve uri daleč k vaju in sestankom. Vsem igralcem in igralkam se prav iskreno zahvalujemo in kličemo: Vstrajajte in krepko naprejte! Posebno zahvalo še izrekamo g. Ivanu Kostevcu, ki nam ob takih in enakih priložnostih da brezplačno svoje lepe prostore na razpolago.

Tedenske novice.

Upravištvu opetovano opozarja, da je pri vseh oglasnih zadevah, bodisi vprašanjih, pismih, ki se naj pošljejo na kakšen drugi naslov itd., potrebno, da se vedno priložijo potrebne znamke za poštnino, oziroma dopisnice za odgovor. Brez priložene poštnine ni mogoče upravištvu odgovorjati. Škoda za vsako pismo ali dopisnico, ki pride na upravištvu brez poštnine za odgovor: upravištvu se ne more na nje ozirati! — V vprašanjih po naslovih, ki so položeni v upravištvu, ne pozabite na oglasno številko (v malih oglasih na koncu), ker s tem prihranite upravištvu mnogo nepotrebnega dela! — Upravištvu.

Rimskim romarjem še enkrat naznanjamo sledeče: A) Tisti romarji, ki ne mislijo nazaj iz Rima potovati skupno z drugimi romarji, ampak se v Rimu ločijo in gredo svojo pot domov, morajo imeti: 1. Za jugoslovansko policijo pravilni potni list, ki ga dobijo pri srezkem poglavarstvu, v Mariboru pa pri policijskem komisarijatu. Italijanskega vizuma za ta potni list ne rabijo. 2. Za italijanske oblasti rabijo romarsko legitimacijo, katero jim izda pripravljalni odbor. Za to legitimacijo morajo dotični romarji poslati svojo fotografijo, vsaj do konca aprila. 3. Ti romarji imajo na italijanskih železnica samo 30% popusta, in bode treba k svoti, ki so jo že poslali, za železnico še doplačati 20% t. j. za II. razred 208 D, za III. razred pa 150 D. 4. Vsi ti romarji, ki iz Rima nazaj potujejo ločeno, se lahko tudi od Postojne do Rima peljajo z vsakim vlakom, ki ima vozove tistega razreda, za katerega so plačali vožnjo in jim torej tudi v Rim ni treba potovati z drugimi romarji. 5. Vsi romarji, ki potujejo iz Rima ločeno od drugih, naj vsaj do 5. maja naznanijo, po kateri progi hočejo potovati nazaj. B) Vsem romarjem naznanjamo, da so se dne 15. aprila italijanske železnice podražile za 25% t. j. za

eno četrtno, kar znaša pri tretjem razredu okroglo 80 D, pri drugem razredu pa okroglo 135 D več kakor poprej. To povišanje je za odbor dokaj sitno. Odbor bo skušal skrbno gospodariti in upa, da bo v kljub podražanju železnice vendarle mogel shajati s svoto, ki so jo romarji že vplačali in torej romarjem ne bo treba doplačevati.

Mariborske novice. Zadnjo soboto so priredili v prostorih hotela Halbwidl bivši in sedanji nemški visokošolci svoj zabavni večer. Ko po otvoritvi zabave so privreli v gostilniške prostore odposlanci mariborske orjune in pozvali Nemce, da se morajo takoj raziti, ker sicer jih bodo pometali s silo iz gostilne. Nekateri so iz bojazni pred pretepom odšli, drugi se pa niso marali ukлонiti nepostavni sili in je bilo šest Nemcev tepenih. Po končanem pretepu je policija izpraznila veselilne prostore. — Zadnjo nedeljo sta se deljala v Mariboru dva poskusa samomora. Krog polnoči od sobote na nedeljo je skočila v Dravo vdova Druškovič. Pogrnala se je v dravske valove nekje v bližini Pobrežja, kjer stanuje. Valovi so jo zanesli na neko plitvino, kjer je pozabila na samomorilne namene in je klicala v temni noči cele tri dobre ure na pomoč. Krog 3. ure je slišal njeno vpitje v bližini Drave stanujoči posestnik g. Moser, ki je odpel svoj čoln in spravil vso prezeblo in otroplo Druškovič na suho, od tamkej jo je odpeljal rešilni oddelek v bolnico. — V nedeljo si je hotel za vedno prestreliti nit življenja nočni čuvaj pri tovarni Schonski in Löbel. Strel si je hotel pognati skozi glavo, a si je prestrelil samo lice. — V ponedeljek se je obesil v svoji drvarnici na Pobrežju 40 let stari kovač iz delavnic železnice Simonič. Simonič je bil na zelo dobrem glasu kot marljiv ter varčen delavec, ki si je s svojimi žulji prihranil toliko, da si je kupil na Pobrežju lastno hišo in nekaj zemlje. Imel je spore s stranko, ki je stanovala v njegovi hiši. Iz sporov so se razvile sodne pravde in zadnji ponedeljek je bil Simonič obsojen na 200 dinarjev globe in na poravnavo vseh sodnijskih ter advokatskih stroškov, ki so narasli tekom časa na nekaj tisoč kron. Iz bojazni, da bo moral za prazen nič plačati tisočake, si je vzel življenje. Zapuščal vdovo in dva nepreskrbljena otroka. — Cecilija Urisk, stanujoča na Pobrežju, Nasipna ulica 10, ki je na slabem glasu kot zelo prepirljiva oseba, je bila od okrajnega sodišča radi navijanja cen kaznovana z zaporom.

Nekaj iz življenja našega umrlega pristaša Glazerja. Iz Selnice ob Dravi poročajo: »Slovenski Gospodar« je že objavil žalosno vest, da je umrl blagi mož Marko Glazer, posestnik v Jančevem vrhu pri Selnici. Mož, kakor je bil pokojnik, pač zasluži, da si ga malo natančneje ogledamo in ga stavimo za vzgled drugim slovenskim možem. Pokojni Marko je imel namreč v sebi tisti čut, katerega tako redko najdemo, čut namreč za skupno zadržno delo. Od svoje mladosti pa do svoje smrti je veliko bral in se učil, in to, kar je bral in se učil, je tudi v dejanju izpeljal, in kar je sam spoznal za dobro, s tem je hotel koristiti tudi drugim. Bil je dober pomočnik in svetovalec vsem, ki so ga poznali. Zelo se je zanimal za gospodarstvo in posebno za vinogradništvo, za sadjerejo in za čebelarstvo, v vsem je bil lahko rečemo strokovnjak. Razum tega ni bilo dela, katero rabi kmetovalec, da ga pokojni ne bi vsaj deloma razumel, bodisi sadarsko, kleparsko ali katerokoli drugo. Ni bil pa zadovoljen, da delo samo naredi, hotel ga je tudi dobro narediti. Marsikaj je sam zelo pripravo izumil. Iznašel je posebno neko primes k galični raztopnini, ki se je par let izvrstno obnesla in posebno zamorila grozno plesnobo. S tem svojim vedno živahnim duhom se je udeleževal tudi javnega življenja. Toda tu ni bil glasen kričar, ampak tih in miren delavec. Ako se je včasih malo razburil, zgodilo se je to le tedaj, če je slišal o kaki storjeni krivici, bodisi v zasebnem ali javnem življenju. Pri naših društvih Psojilnici, Čitalnici, SLS in drugod ni le samo sodeloval, ampak bil je vsepovsod glavni ustanovitelj in voditelj, posebno posojilnica je z njim zgubila takorekoč svojega očeta. Nikoli pa ni vprašal, kaj mi to nese, vse je delal zastonj in kadar je bilo treba gmotne podpore, je bil on prvi, ki je navadno tudi največ daroval, dasiravno so ga skoro celo življenje trle poleg bolehnosti tudi gospodarske skrbi. Zakaj prav lahko bi o njem rekli: Na druge je mislil, na sebe je pa pozabil. Pri vsem tem javnem delovanju pa ni pozabil na svoj družino. Pridni otroci dajejo čast dobremu očetu. Skrb za otroke in ženo je bila še njegova zadnja skrb v hudi bolezn. Bil je pokojni tudi dober svetovalec v bolezn, zakaj vedna bolehnost ga je silila, da je tudi v zdravljenju veliko preskusil. Da je tako delaven in preskušen mož svoje moči daroval tudi občini in cerkvi, kdo se bo temu čudil. Bil je prvi občinski svetovalec in cerkveni ključar dolga leta. Vsi ga bomo težko pogrešali. Da pa vera stori pravega moža, vidimo tudi pri pokojnem Marku. Velikokrat je prejel sv. zakramente, pa tako tiho je prišel k spovednici in tako ponižno je pokleknil k sv. obehajlu, da se ga je komaj opazilo. Tudi to je znamenje pravega moža. Pri vsej svoji delavnosti, skušenosti in veljavi tako priprost in ponižen. Bog nam daj več takih mož. Tebi Marko pa bodi Bog plačnik!

Novice iz Ribnice na Pohorju. Na veliki četrtek zjutraj so našli v kapeli blizu maternega groba zraven pokopališča Anastazijo Perenčak mrtvo. Bila je učiteljica pri Sv. Marjeti pri Ptuj. Ona se je ponoči zastrupila. Po zdravniškem potrdilu je to storila v hudi živčni bolezn, melanholiji in duševni bolezn. Zato je bila tudi cerkveno pokopana. — Na veliko nedeljo zjutraj je v Gradcu v bolnici umrl daleč znani Jožef Ptačnik, posestnik, krčmar in mesar. Kako je bil priljubljen, je pokazal dne 16. aprila njegov pogreb. Mrtvega so semkaj pripeljali ter je bil pogreb velikanski, kakor ga Ribnica malokdaj vidi.

Naš vrli pristaš Jožef Habjanič umrl. Iz Libanje pri Ormožu smo prejeli žalosno vest, da je umrl tamošnji veleposestnik g. Jožef Habjanič. Blagopokojni je dalje časa bolehal na ledvicah in je zapustil ženo s 7 nepreskrbljenimi otroci v starosti 51 let. Rajni je bil steber naše

stranke v ormoškem okraju in je kot tak zavzemal razna odlična mesta: bil je cerkveni ključar na Svetinjah, župan, član načelstva svetinjske posojilnice, član zadruga v Ormožu, član krajevnega šolskega sveta itd. Kot skozinsko značajno veren mož je bil rajni pravi krščanski oče, vzgleden gospodar in sploh mož prave slovenske korenine, kojega bo pogrešal celi ormoški okraj. Pogreb se je vršil danes v četrtek izpred hiše žalosti na Lobanji na pokopališču na Svetinjah. Blagemu in za celi okraj nezabnemu rajnemu svetilu večna luč, njegovi družini pa naše iskreno sožalje!

Poročilo o dr. Pivkovem shodu v Mozirju. V nedeljo, dne 5. aprila, je bilo pri cerkvi razglašeno, da bo imel shod pri Goltniku poslanec dr. Pivko. Nekaj naših radovednežev je šlo h Goltniku, da bi videli in spoznali tega poslanca, kojega prvo delo je bilo, da je glasoval za višje davke. In res, po dolgem čakanju se zbere nekaj ljudstva, večina je bila iz trga iz vrst naprednjakov in shod se je pričel. Predsedoval je dr. Goričar, ki se zelo zanima za politiko JDS. Prvi je govoril dr. Lipold iz Maribora, ki je hvalil sedanji položaj, poslanca narodnega bloka, in udrihal po klerikalcih in navduševal za JDS. Naj pač Mozirjani ostanejo zvesti, kakor je moj srodnik Ivan, potem Vam bo vsem dobro. Potem pa nastopi dr. Pivko. Kako je ta človek govoril in slovenski narod zasramoval, bi zlepa ne verjeli. Rekel je: Vi se jezite na davke in da ves denar gre v Beograd, a nimate prav, ker v Srbiji in v Crni gori je še veliko za popraviti, kar pri nas ni treba, ker imamo že vse napravljeno. Pa me vpraša fant, ki gre k vojakom, zakaj mi Slovenci nimamo nobenega generala, v Srbiji pa toliko. Ljudje, kaj si pa mislite, kaj smo Slovenci proti Srbom? Mi Slovenci sploh nismo sposobni, da bi imeli generala. Za davke plačevati smo sposobni, a za drugo ne! Pa je pripovedoval, kakšen teror so izvajali klerikalci ob volitvah na prižnicah in v spovednicah. Rekel je, da je dobil iz Mozirja pismo, kako se je tukaj agitiralo. Če je res kdo pisal iz Mozirja, je gotovo zamenjal Ivana Lipold in Ivana Klemenca in druge za klerikalce, ker so se cele noči pehali s plakati in agitirali za blok. Rekel je tudi, da razni župniki pišejo in odobravajo njegovo politiko, seveda ime na ni vedel nobenega povedati. Čez naše časopise »Slov. Gospodar« in druge je rekel, da samo gnojnjico zlivajo po ljudih, »Jutro« in »Demovina« so pa dostojni listi. Hvalil je Radiča, kako fejš fant je, ker se je približal narodnemu bloku. Shod se je klaverno obnesel in z njegovim govorom niso bili niti njegovi volilci zadovoljni. Posebno razočarani so delavci, ki bodo morali novi davke plačevati. Drugič bomo preskrbeli, da ne bode blatil tako slovenskega našega ljudstva in da se bode moral zagovarjati, drugače jo bode moral odkuriti, kakor jo je svojčas dr. Kukovec.

Razmere pri drž. rudniku v Grižah. Način, kako se postopa pri nas v drž. premogokopu Zabukovec z domačimi rudarji, je skrajno krivičen. Pri rudniku komandirajo orjunci in socijalpatrojtje in ti uživajo tudi vse milosti, dočim se naše ljudi, ki so se celo svoje življenje mučili z dolgaletnim delom v tem rudniku, meče na cesto ter se jim jemlje kruh. Popolnoma izčrpani in brez moči so brez zaslužka, na drugi strani si pa izpopolnjuje orjuna svoje vrste z novimi delavci iz Idrije, katere sprejema uprava potem, ko je domačine vrgla na cesto. Ti novinci so nastavljeni samo na takih mestih, kjer je delo lahko in brez nevarnosti ter bi ga lahko opravljali tudi stari, obnemogli rudarji, ki danes vsled odpustitve stradajo. Kaka demokratska zagrizenost vlada med uradniki rudnika, pričajo zadnje volitve dne 8. februarja t. l. Takrat se je dogodilo poleg druge agitacije tudi to, da je eden uradnikov pekal nekemu nevednemu delavcu samo 4. skrinjico, da vrže v njo krogeljico.

V vodnjaku je utonil na veliki petek ugleden in spoštovan kmet Florijan Perše v Podgorju pri Slovenjgradcu. Popravljaj je pumpo pri vodnjaku, ki se je bila pokvarila. Neprevidno je pri tem delu stopil in padel v vodnjak. Eden od v bližini stoječih je videl ta nesrečni padeč, a predno je prišla pomoč, je bil Perše že mrtev. Pokojni je bil ugleden mož, naš somišljenik, naročnik naših listov, priden gospodar, skrben oče in 24 let cerkveni ključar pri podružnici sv. Duha. Blagopokojni zapuščal ženo in 8 otrok, od kojih je 6 nepreskrbljenih. Veličastni pogreb na veliko noč je dokazal vsestransko priljubljenost rajnega Florijana, kojemu svetila večna luč!

Kaj lahko opraviš v tajništvu SLS v Celju? Vsak somišljenik ali somišljenica naše Slovenske ljudske stranke dobi v tajništvu v Celju brezplačna pojasnila ali navodila v sledečih zadevah: 1. Prošnje za oprostitev, premestitev, dopust ali skrajšanje službovanja pri vojaštvu. 2. V davčnih zadevah prizive in pritožbe, napovedi itd. 3. V pravnih in spornih zadevah daje po pravnih strokovnjakih potrebna pojasnila. 4. V zadevi zavarovanja oskrbi vse potrebno pri najboljši slovenski zavarovalnici, t. j. pri Vzajemni. Če ste zavarovani pri kaki tuji družbi, Vam priporočamo, da lahko odstopite ali pa zvišate pri domači zavarovalnici. 5. Tajništvo posreduje pri civilnih in vojaških oblastih. 6. Sporoča našim gg. poslancem želje in zahteve naših ljudi. 7. Daje pojasnila glede shodov, organizacij itd. Vsak, kdor se obrača do tajništva pismeno, naj priloži znamke za odgovor. Tajništvo posluje dnevno, 4x zvečer nedelje in praznike, od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Naslov: Tajništvo SLS v Celju, hotel »Beli vol«.

Komanda vojnega okrožja v Celju je izdala potem okrajnega glavarstva v Šmarju naslednji poziv vsem občanom: V svrhu izdaje vojaških odpuštnic se vrši v Celju dne 25. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne prisega vseh vojnih obveznikov vašega sodnega okraja, ter se s tem od vsake občine zahteva, da izvrši omenjeno naredbo in pošlje vse vojnootveznike, kateri še niso v naši armadi prisegli, k prisegi, s pripombo, da nimajo pravice do polovične voznje po železnici. Res je, da marsikdo nima vojaške odpuštnice, katera je potrebna na primer za skrajšani rok vojaške službe, vendar pa ne razumemo

omenjene naredbe, s katero morajo dotični, za katere pride ta odlok v postev in katerih je v našem okraju mnogo, hoditi peš 25 km do železnice ter s celo vozovnico v Celje. Ali bi jih ne mogla zapriseči naborna komisija, ki pride letos v Kozje?

Umrli je v Celju zadnji četrtek, dne 16. t. m. znani notar g. Jurij Detiček. Blagopokojni je dosegel starost 79 let. Pogreb se je vršil zadnji onedeljo izpred hiše žalosti na pokopališču. Rajni je bil devet let notar v Gornjemgradu. Leta 1888 je ustanovil notarsko pisarno v Celju, kjer je deloval do svoje smrti. Rajni g. notar Jurij Detiček je bil po celnem celjskem okraju znana odločno slovenska osebnost. Stal je pogumno na slovenski strani v onih burnih časih, ko so se Nemci in nemškutarji borili na vso moč proti vsakemu Slovincu, ki se je drznil v javni službi pokazati slovensko lice. Rajni Jurij bo ostal v srcih vseh, ki so ga poznali, v trajno hvaležnem spominu!

Uboj z grabljami. Na Razboru pri Zidanem mostu se je zgodil na veliki četrtek žalostni dogodek, ki zopet priče, kam pripelje človeka pijančevanje in mrznja do dela. Na veliki četrtek se je vračal sejmno zvečer Jožef Roštohar pijan iz Laškega, kjer je bil sejm. Ko je šel mimo hiše pokojnega strica, je začel s kamenjem razbijati okna. Nato jo je odkuril. Stričevi so ga zasledovali, hoteč ga spoznati, in ga dohiteli pri domu, ki ga je on v teku štirih let zapravil. Ko ga je opozorila njegova sestrčina na nelep čin, jo je ta začel suvati in ji groziti z nožem. Na krik je prvi prihitel sosedov fant Martin Palčnik, hoteč ukrotiti suroveža. Ta je pa zgrabil blizu stoječe grablje in vdaril Palčnika s tako silo po glavi, da mu je razbil lobanjo in je ta čez par dni v bolnišnici izdihnil. Prezgoda umrlemu mladeniču svetila večna luč!

Požar v Sromljah pri Brežicah. V noči od sobote na Belo nedeljo je okrog polnoči začel goriti v Oklukovi gorinski hram posestnice vdove Ane Krošelj, p. d. Oklučenške. Zgoreli sta dve preši, za približno 100 hl sodov, vinske kadi in skafi, vsa živinska kma. Vse je pogorelo dotal, na pogorišču se vidijo le zviti obroči vinske posode. Zavarovalnina je mala. Ta hram je bil od zlobne roke vžgan že približno pred enim letom, tudi ponoči, pa so še pravočasno opazili ogenj in ga pogasili. Pri prvem požaru pred dobrim letom, ko je obenem na treh krajih gorelo, so kot osumljenega odvedli v zapore posestnika Jož. Dvoršaka, a ga pozneje izpustili. Tudi zdaj so istega posestnika krožniki kot osumljenca odvedli pred sodišče. Že pred dobrim letom je isti posestnik Ani Krošelj ponoči od zlobne roke vžgan zgorel popolnoma kozolec in zdaj pa vinski hram. Če posestniku v teku dveh let zgori dvojno gospodarsko poslopje, je to strašni udarec. Škoda pri tej posestnici znaša okrog 200.000 dinarjev. Ker je pogorela posestnica vdova povsod spoštovana in pomilovanja vredna, se usmiljenim srcem priporoča za podporo.

Zločin vojaškega begunca. V nedeljo okoli poldvanjstih dopoldne se je dogodil v petrovaradinski trdnjavi težak zločin. V trdnjavskem prostoru so se pripravljali na neko sokolsko slavnost, katere sta se hoteli udeležiti s svojima soprogama tudi častnika Milan Pavič in Dušan Kokotovič. Komaj pa sta prestopila vhod v trdnjavo, jima je začel slediti na straži stoječ vojak. Poročniku Kokotoviču se je vojak zdel sumljiv in je prijel za revolver. Preden pa je revolver izvelkel iz torbice, je vojak že ustrelil in poročnik Kokotovič se je zgrudil mrtev na tla. Tudi poročnik Paviča, ki je hitel svojemu tovarišu na pomoč, je vojak ustrelil. Streljanje je slišal slučajno ruski civilno oblečeni polkovnik Susepniki, ki se je blizu mestu nesreče v biciklom. Vojak je z enim strelom pogodil tudi njega. Vse v strahu so pritekale na lice mesta žene in nekaj vojakov, pa bilo je že prepozno. Na mestu so ležale tri žrtve. Preiskava je dognala, da je streljal neki Arnavt, ki je moral za kazen služiti poldrugo leto naknadno kot vojaški begunec. Zločinec pa je pravočasno pobežnil. Ponoči se je vrnil pred vojašnico in streljal na stražo. Zjutraj so našli na postaji v Petrovaradinu njegovo torbico za patrone, kapo, čevlje in 15 nabojev, on pa je popolnoma neznan kam pobežnil.

Izjava. Podpisano uredništvo »Slov. Gospodarja« izjavlja, da g. Vinko Lapornik, posestnik pri Sv. Lenartu n. Laškim, ni pisec zadnjega dopisa iz ravnokar omenjenega kraja v našem listu. — Uredništvo »Slovenskega Gospodarja«.

Dopisi.

Sv. Miklavž pri Hočah. Razdelitev občinskega pašnika med posamezne posestnike, katera je postala z razsodbo deželnega sodišča pravomočna, ne da našemu socialdemokratskemu županu miru. Z razdelitvijo pašnika nekateri občani niso zadovoljni in to izrablja novi g. župan zase, ter jih hujska, da se naj ne pokorijo pravomočni razsodbi sodišča, ampak naj uporabljajo kakor prej, cel pašnik. Da ne bodo ti občani zabredli v velike sodnijske stroške, je najboljšje, da počakajo, da skuša g. župan sam iti skozi zid.

Sv. Martin pri Vurbergu. Na velikonočno soboto sta se zgodili kar dve nesreči pri nas. V Spodnjem Dupleku so fantje streljali z možnarji. Nabijal je možnarje z železnim klinom Ivan Jakopec. Bil je premalo pazljiv, vnel se mu je smodnik ter mu raztrgal levo roko tako, da so mu prsti odpadli, višje lakta pa mu je zlomilo roko. Ponesrečenca so spravili v bolnico. Proti večeru istega dne so se fantje pri Sv. Martinu na drugem strelišču mislili začeti pretepati. Ana Sekol je šla po svojega zaročenca med fante, med tem sta jo napadla brata Berlinger iz Vurberga. Eden ji je dal par zaušnic, drugi jo je vrgel tako nesrečno, da je pri priči umrla. Tako daleč spravi človeka alkohol in nevera ter nesrečno pretepanje. Starši, premislite, kakšna nesreča preti Vašim otrokom, ako bodo brezversko živeli.